

SABOs energiutmaning

**Resultat 2007-2011:
Minskad energi-
användning med**

8,3 %

**Ett företag har
klarat utmaningen!**

Nu bjuder vi in hyresgästerna i vårt energispararbete!

För snart fem år tog ni, våra medlemsföretag, initiativ till att gemensamt minska er energianvändning med 20 procent till år 2016. Målsättningen döptes till Skåneinitiativet och

redan från början var ett stort antal företag med. Idag motsvarar de anslutna företagens lägenheter drygt 50 procent av SABOs totala antal lägenheter. En imponerande anslutningsgrad!

Gladjande nog har två företag redan nu lyckats nå målsättningen att spara 20 procent, nämligen Stiftelsen Kommunhus i Tingsryd och AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag. En kombination av åtgärder där en hög energispareffekt per investerad krona prioriterats har varit framgångsfaktorer för dem.

För att fler ska lyckas nå den ambitiösa målsättningen behövs förutom engagerad och kunnig personal samt rätt utnyttjad teknik även engagerade hyresgäster. Därför startar vi nu Allmännyttans energisparkampanj. En kampanj där vi, med glimten i ögat gör det enkelt för hyresgästerna att vara med och minska energislöseriet. Genom kampanjen får vi kraft att bidra till att nå såväl våra egna som Sveriges miljömål. Det om något är ett bevis på nyttan med allmännyttan!

Kurt Eliasson, SABO

Företagen som deltar i Skåneinitiativet får bland annat:

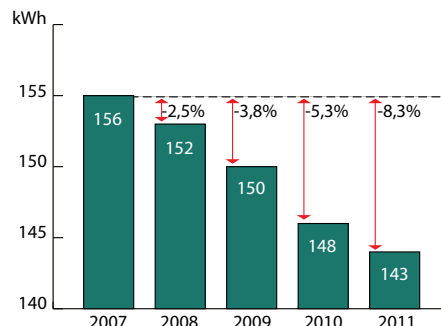
- En årlig avstämning av energianvändningen
- En årlig beräkning av företagets koldioxidutsläpp och primärenergieffektivitet
- Kandidera till utmärkelsen "Årets energikutmanare"

FAKTA SKÅNEINITIATIVET

Antal anslutna företag	106
Totalt antal lägenheter	396 040
% av SABO-företagens totala yta	54%

Energianvändningen har minskat med 8,3 procent

Energianvändningen har minskat med 8,3 procent mellan år 2007 och 2011. I tabellen visas medelförbrukningen för företagen i Skåneinitiativet som 2011 var 143 kWh/m² och år. Energianvändningen för de företag som är med i Skåneinitiativet motsvarar cirka 1,5 procent av Sveriges slutgiltiga energianvändning. Det innebär att Skåneinitiativet kommer att ge avtryck i den nationella statistiken, så stor är den minskning som vi tillsammans åstadkommer.

Tomas Granroth är årets energikutmanare!

ENERGIUTMANARE 2012

Tomas har målmedvetet och engagerat arbetat med energieffektivisering inom Stiftelsen Kommunhus i Tingsryd. Han har fått övrig personal intresserad för dessa frågor, vilket har varit grunden för ett lyckat och framgångsrikt arbete.

Många gånger förespråkas avancerade tekniska lösningar förknippat med stora investeringar, vilket oftast är omöjligt för bostadsföretag med mindre resurser. I stället har Tomas fokuserat på

områden och åtgärder med hög energispareffekt per investerad krona. Samtidigt har han engagerat övrig driftpersonal och fått dem motiverade att fortsätta arbetet i samma anda.

Stiftelsen Kommunhus har redan uppnått Skåneinitiativets målsättning om att minska energianvändningen med 20 procent mellan 2007 till 2016.

Läs mer om hur de arbetat i rutan nedan.

Stiftelsen Kommunhus Tingsryd

Tomas Granroth, hur har ni redan nu lyckats nå målsättningen i Skåneinitiativet?

Vi har tagit energispararbetet på allvar och lagt ner mycket kraft, pengar och energi, det har varit högt prioriterat. Hela företaget har arbetat mot samma mål och med en gemensam vilja som drivit arbetet framåt.

Vad har varit den största utmaningen?

I ett bostadsområde med cirka 300 lägenheter gjorde vi en inreglering och sänkte inomhustemperaturen med cirka två grader eftersom det var alldeles för varmt där. Naturligtvis blev inte alla hyresgäster nöjda så vi ägnade mycket tid åt diskussion med de boende. Jag tror att de fick en förståelse när vi berättade om den miljöpåverkan energianvändningen har.

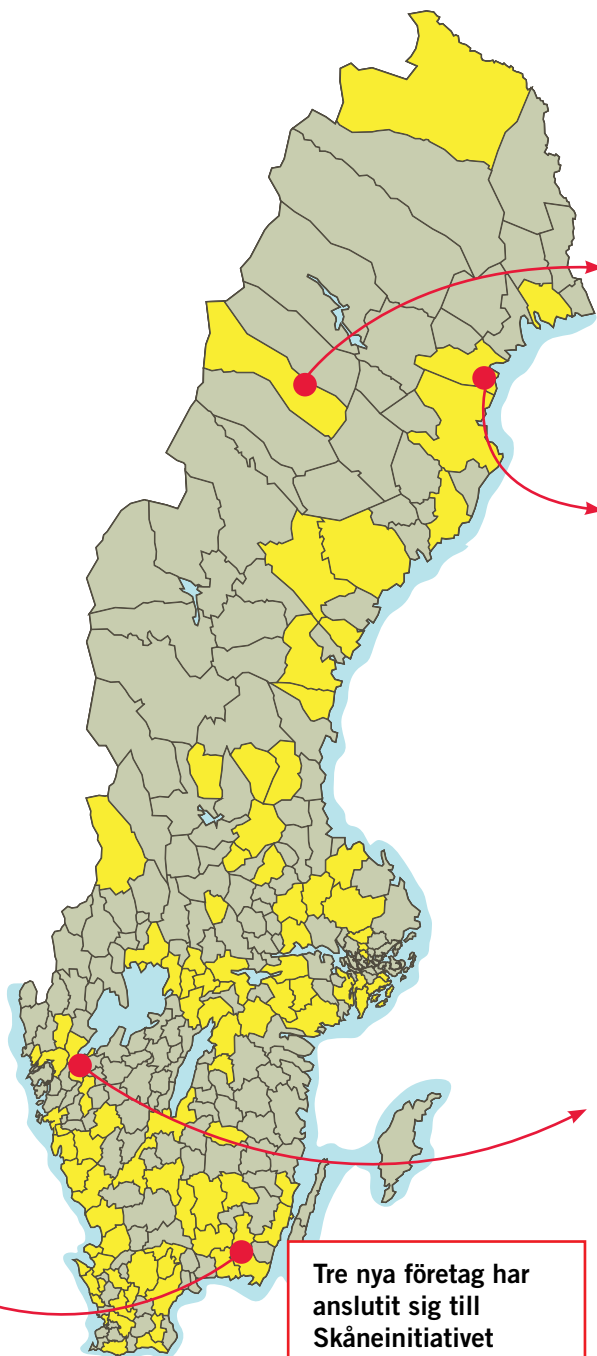
Vilka åtgärder har gett bäst effekt?

Ändrade drifttider på ventilationsanläggningar kostar inte mer än lite arbetstid, men ger en stor och direkt besparing. Rätt inomhustemperatur är också viktigt – för varje grad extra så ökar energianvändningen med 5-7 procent. All tidigare oljeanvändning är ersatt med miljövänlig fjärrvärme och värmepumpar. Även vattensparåtgärder har givit god lönsamhet.

*Bostäder: 1 098 st, 70 162 m² Lokaler: 8 723 m²
Energianvändning energiindexkorrigerad 2007: 155 kWh/m²
Energianvändning energiindexkorrigerad 2011: 123 kWh/m²*

-20,7 %

4 företag som minskat mest!

Tre nya företag har anslutit sig till Skåneinitiativet

Kirunabostäder AB,
AB Skövdebostäder och
Katrineholms Fastighets AB.

Fastighets AB Umluspen

Karl-Uno Hörnelid, kommer ni att uppfylla målsättningen?

Detta klarar vi, det tror jag. Umluspen har till och med en högre intern målsättning. Vi ska minska energianvändningen med 30 procent till 2020 med 2007 som basår. **Umluspen var det första företaget som skrev på Skåneinitiativet. Hur kommer det sig?**

Både företagsledningen och styrelsen visar ett stort engagemang vilket är nyckeln till framgång.

Vad är ditt bästa tips för att minska energianvändningen?

Det som har varit mycket framgångsrikt hos oss är att hela personalstyrkan genomgått en grundläggande energiutbildning och blivit energimedvetna. Alla har fått ett energitänk i vardagen och blivit engagerade. De som är ansvariga för fastigheterna har fått göra en energiinventering och föreslagit åtgärder. Vi har sedan genomfört åtgärderna och följt upp energibesparingen med de ansvariga. Detta har fungerat mycket bra. Nästa steg för oss är att engagera hyresgästerna genom att vid träffar berätta vad som händer i respektive fastighet och hur mycket energi vi har sparat.

Bostäder: 384 st, 22 347 m²

Lokaler: 9 868 m²

Energianvändning energiindexkorrigerad 2007: 171 kWh/m²

Energianvändning energiindexkorrigerad 2011: 144 kWh/m²

-15,8 %

AB PiteBo

Robert Johansson, kommer ni att hålla ut hela vägen och klara målet?

Jo, min bedömning är att PiteBo kommer att lyckas att minska energianvändningen med 20 procent till 2016.

Vad är ditt bästa tips för att minska energianvändningen?

Det är att ge sig tid att hitta och iverkliga onödiga energiförbrukare och att klara av de nödvändiga förbrukarna med så små förluster som möjligt. Vi har dessutom satsat mycket på IMD för motorvärmare vilket har gett en stor besparing.

Vad har ni för planerade aktiviteter framöver?

PiteBo kommer att jobba med att informera hyresgästerna om hur de kan minska sin energianvändning bland annat genom att gå med i SABOs energispar kampanj. Vi kommer också att jobba med vår personal för att höja medvetenheten om energibesparing.

Bostäder: 3 953 st, 234 462 m²

Lokaler: 10 255 m²

Energianvändning energiindexkorrigerad 2007: 194 kWh/m²

Energianvändning energiindexkorrigerad 2011: 164 kWh/m²

-15,5 %

AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag

Henrik Patriksson, hur har ni lyckats så här bra?

Vi har jobbat mycket med uppföljning av energianvändningen via statistik i fastigheterna tillsammans med justering av framledningskurvorna vilket har gett gott resultat. De ursprungliga inställningarna av fastigheterna har ifrågasatts. Dessutom har vi genomfört en intern utbildning för personalen vilket framgångsrikt ökat energimedvetenheten.

Vilka tekniska åtgärder har ni fokuserat på?

Bland annat har vi gjort omfattande investeringar i ny styr och regler i undercentraler, installerat frånluftsvärmepumpar i cirka 50 byggnader och installerat tryckstyrda cirkulationspumpar och fläktar.

Bostäder: 5 855 st, 303 791 m²

Lokaler: 108 501 m²

Energianvändning energiindexkorrigerad 2007: 166 kWh/m²

Energianvändning energiindexkorrigerad 2011: 143 kWh/m²

-14 %

! SABOs energiutmaning

VAD ÄR SABOS ENERGI-UTMANING OCH SABO-FÖRETAGENS SKÅNEINITIATIV?

SABOs energiutmaning är ett långsiktigt projekt som omfattar en mängd aktiviteter (utbildningar, konferenser, nätverksträffar med mera) i syfte att spara energi.

SABO-företagens Skåneinitiativ ingår i SABOs energiutmaning och är ett slags kyotoprotokoll för bostadsföretag som innebär att de företag som ansluter sig till initiativet, gemensamt ska minska sin energianvändning med 20 procent från basåret 2007 till år 2016. Skåneinitiativet bildades av SABOs medlemsföretag på en konferens i Malmö 2008.

TRYCKSAKER OM ENERGI

- **Energiresan – sex goda exempel på energieffektivisering**
- **Lönsam energieffektivisering – myt eller möjlighet**
- **Energijakt – en praktisk vägledning om energibesparing**
- **Individuell mätning och debitering – rekommendation**
- **Miljövärdering av energianvändningen i flerbostadshus**
- **Fördelningsmätning av el**
- **Individuell mätning och debitering i flerbostadshus**
- **Erfarenheter av energitjänster i SABO-företag**
- **Energieffektiva flerbostadshus**
- **Energitjuvar – en praktisk vägledning om energibesparing**

För mer information om SABOs energiutmaning, Skåneinitiativet och andra energisatsningar, kontakta:

Per Holm
08-406 55 21
per.holm@sabo.se

Katarina Härner
08-406 55 19
katarina.harner@sabo.se

Therese Rydstedt
08-406 55 16
therese.rydstedt@sabo.se
(föräldradedig)

Allmännyttans energispar-kampanj drar igång 22 oktober!

I höst startar en kampanj som handlar om att spara energi och involvera hyresgästerna i energispararbetet.

Kampanjen är indelad i flera steg. Det första steget har fokus på vatten, sedan kommer belysning lagom till jul och nyår, det blir fokus på tvättstugor till våren och till hösten 2013 blir det värme.

Kampanjen bygger på såväl nationella som lokala insatser. SABO står för de nationella och här handlar det främst om att göra kampanjen synlig med hjälp av reklam samt att ta fram bra och tydliga hjälpmedel till de företag som ansluter sig till kampanjen.

En viktig del av kampanjen handlar om att lära sig nya saker. Att ta till sig tipsen och verkligen genomföra dem i vardagen. Här kommer ett webbaserat spel att spela en viktig roll. Till kam-

panjen hör dessutom en helt ny sajt – www.allmannyttan.se – där spelet kommer att finnas, här hittar man också alla kampanjens energispartips samt information om vilka företag som anslutit.

Tryckt material kommer också att finnas för olika ändamål, till exempel foldrar med energispartips, affischer till trapphus och vykort man kan använda för att tipsa om läckor.

Om ert företag inte redan anslutit sig – gå in på www.sabo.se och gör det så skickar vi ett kampanjstartkit!

NY FILM!

Energiresan – sex goda exempel på energieffektivisering

I filmen "Energiresan" får du möta sex bostadsföretag som framgångsrikt arbetar med energieffektivisering.

SABO har tagit fram denna film och dessutom en broschyr där bostadsföretagen delar med sig av sina lärdomar. Det finns exempel på bland annat solenergi, tilläggsiso-

lering, individuell mätning, LED-belysning och naturligtvis engagerade medarbetare. Något som återkommer hos alla företag är att vardagligt gnetande i kombination med genomtänkta projekt ger goda resultat.

Filmen finns tillgänglig på SABOs hemsida.

BESTÄLL RAPPORTER OCH HANDBÖCKER PÅ WWW.SABO.SE

SABO SVERIGES ALLMÄNNYTTIGA BOSTADSFÖRETAG

Besöksadress Drottninggatan 29, Box 474, 101 29 Stockholm

Tel 08-406 55 00, fax 08-20 99 04, hemsida www.sabo.se, e-post info@sabo.se